

Gerrit (Gerard) Ellerman is geboren op 4 januari 1913 in Amsterdam. Hij was de zoon van Petrus Ellerman en Aukje Zijlstra. In 1933 was hij dienstplichtig sergeant. Hij nam dat jaar deel aan de Vierdaagse in Nijmegen.

Hij was samen met Theo Nieland vaandrig bij de katholieke St Tarcisiusgroep. Samen met andere scouts was hij actief in de meidagen van 1940 en verleende op allerlei manieren hulp. Het verslag is beschreven in het boekje *Paraat! Oorlogsdiensten 1940 van de Verkenner en Voortrekkers te Amsterdam*.

Aan de Elandsgracht in Amsterdam stond het katholieke jongensinternaat St. Aloysius. Veel weesjongens vonden hier onderdak. Gerard was hier samen met Theo als vrijwilliger jeugdleider. De Amsterdamse PTT-er Frits Koele was de trainer coach van het internaatsvoetbalelftal. Tijdens de oorlog waren diverse jeugdleiders actief in het verzet en sloten zich aan bij knokploeg Reintje de Vos. Deze knokploeg werd later onderdeel van de Binnenlandse Strijdkrachten. De leden ontmoeten elkaar in het internaat. Verschillende weesjongeren werden geronseld voor het verzet en werden in eerste instantie ingezet voor simpele koeriersklussen. Langzamerhand werden de opdrachten gevaarlijker. De jongens kregen wapens in handen en moesten wapenopslagplaatsen bewaken. Gerard Steen, Leendert Keimpema en Rudolf Stroethoff zaten hierbij.

Op 27 maart 1945 werden vijf leden van Linie west die in vergadering bij elkaar kwamen, door verraad gearresteerd. Ze werden op 11 april als represaille bij de Zippersluis gefusilleerd. Vlak daarna werd door de Sicherheitspolizei in de woning van een pelotonscommandant een groot aantal identiteitsplaatjes aangetroffen, die voor na de bevrijding bedoeld waren, Hierdoor vonden in de vroege ochtend van zondag 8 april 1945 op diverse adressen van BS-ers in Amsterdam invallen plaats. De SD had zo ook het adres van Gerard in handen gekregen. Op het moment dat in het St. Aloysius een aantal weesjongens was gearresteerd, was hij net in het tehuis en getuige van de arrestatie. Op dat moment was het hem niet duidelijk waarvoor ze precies werden gearresteerd. Toen hij thuiskwam, hadden de Duitsers in zijn ouderlijke woning al huiszoeking gedaan. Hij besloot dus direct onder te duiken. Na de oorlog vertelde hij dat hij niet wist dat zijn vriend Theo ook betrokken was bij het verzet. De internaatjongens kende hij maar ten dele en wist ook niet van hun verzetsactiviteiten. Hij was ook niet bekend met andere leden van linie-west, die niet actief waren in het St. Aloysius.

Gerard overleefde de oorlog.

Meer informatie

[Paraat! : oorlogsdiensten 1940 van Verkenner en Voortrekkers te Amsterdam | NIOD Bibliotheek \(worldcat.org\)](#)

[De Klin | 1 januari 1986 | pagina 37 - Tijdschriften Regionaal Archief Alkmaar](#)

Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no 6, 1937 »
1937-06 - Pag. 34 | Delpher

[Registratie in 1933 » Open Archieven](#)

[Registratie Gerrit Ellerman op 4 januari 1913 » Open Archieven](#)

[Registratie Gerrit Ellerman op 4 januari 1913 » Open Archieven](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.